

53. møde.

Onsdag den 12. februar kl. 13.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den højtærede undervisningsminister, for at han kan fremsætte et i går anmeldt lovforslag.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om ungdommens uddannelsesfond.

Den gældende lov om ungdommens uddannelsesfond, som nu foreslås ændret, blev vedtaget for kun 3 år siden. 3 år tidligere — i 1952 — blev den første lov om ungdommens uddannelsesfond til.

Efter denne første lov var der årlig til rådighed for den studerende ungdom 11½ mill. kr., hvoraf 10 pct. anvendtes til studielån og den resterende del til legater. Dengang var der tale om en egentlig fond, idet der var en kapital af opsparede tipsmidler på næsten 9 mill. kr. Efter at denne fond siden er opbrugt, har midlerne måttet tilvejebringes fra år til år. En del af midlerne fremkommer som fondens andel i tipstjenestens overskud — for regnskabsåret 1956-57 ca. 1 274 000 kr. — men langt den største del af bevillingen i henhold til den nugældende lov — 6 mill. kr. årlig — tilvejebringes på det almindelige statsbudget.

Loven af 1955, hvorefter der ydes 4 mill. kr. årlig til stipendier og 2 mill. kr. årlig til studielån, betød, at ungdommens uddannelsesfond gled ind som en overordentlig vigtig faktor i den uddannelsessøgende ungdoms tilværelse, og for en betydelig del af den ungdom, der tidligere af økonomiske grunde var afskåret fra at påbegynde og gennemføre en videregående uddannelse, har fonden i de forløbne 3 år åbnet portene

til fagskoler og læreanstalter over hele landet.

Vi er nået et skridt videre mod den lige adgang til videregående uddannelse, men der er langt igen, til målet er nået. Endnu er alt for stor en del af dansk ungdom, som er velegnet til den højere uddannelse, holdt borte derfra, fordi forældrenes økonomiske forhold ikke gjorde det muligt at yde deres børn en hjælp, så studiet kunne gennemføres. Det danske samfund har imidlertid ikke råd til længere at undvære de mange velbegavede unge fra middelstands- og småkårshjem, der hidtil af økonomiske grunde har været udelukket fra universitetsstudiet eller anden videregående uddannelse. Disse store, ubrugte reserver af unge må der nu i større udstrækning end hidtil gives adgang til at gennemføre en uddannelse.

Den administrative ordning af uddannelsesfonden, som den blev fastsat af lovgivningsmagten i 1955, er efter min opfattelse hensigtsmæssig og fornuftig, og der er ikke i det fremsatte forslag foreslået forandringer heri.

Fordelingen efter denne lov er i december måned 1957 gennemført for tredje gang af fondens bestyrelse. Bestyrelsens meddelelse af 19. december 1957 om denne fordeling er optaget som bilag til lovforslaget.

Det er lovens § 1, der nu først og fremmest må revideres — og på tre efter min opfattelse meget væsentlige punkter.

For det første foreslås den årlige bevilling på 6 mill. kr. forhøjet til det dobbelte, dernæst tænkes elever på seminarier og husholdningsseminarier inddraget under fonden, for så vidt angår lånemidlerne, og endelig søges af stipendiemidlerne 500 000 kr. årlig stillet til rådighed for gymnasieelever som hjælp til dækning af befodrings- og opholdsudgifter.

Siden vedtagelsen af den nugældende lov er der, som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, sket en meget betydelig stigning i antallet af elever ved de støtteberettigede uddannelsessteder. De